

Takamitsu MURAOKA, *Classical Syriac. A basic Grammar with a Chrestomathy*, Porta linguarum orientalium 19, Wiesbaden 1997, Harrassowitz Verlag, ss. 147 + 88.

Takamitsu Muraoka, jeden z wyróżniających się obecnie semitologów, pracuje w departamencie studiów Bliskiego Wschodu uniwersytetu w Leiden. Jest autorem kilku ważnych monografii z zakresu klasycznego języka hebrajskiego, Septuaginty i języka syryjskiego. W roku 1986 wydał podręcznik do syryjskiego dla hebraistów pod tytułem *Classical Syriac for Hebraists* (Wiesbaden, Otto Harrassowitz).

Omawiana zaś obecnie książka składa się ze wstępu, wykazu cytowanej literatury oraz trzech części: chrestomatii, słowniczka syryjsko-angielskiego i indeksu imion własnych. Część I (s. 1-16) omawia alfabet, zasady wymowy i fonologię. Część II zwana morfologią (s. 17-58) omawia podstawowe kategorie gramatyczne (rzeczownik, przymiotnik, zaimek, liczebnik, czasownik) uwzględniając przy tym najnowszą literaturę przedmiotu i stosując współczesną terminologię lingwistyczną. Część III zwana morfosyntaksą i syntaksą (s. 59-89) zajmuje się relacjami między wyrazami i zdaniami, uwzględniając współczesną terminologię językoznawczą. Po części III następują ćwiczenia wraz z kluczem (s. 90-100), a na stronach 101-117 znajdują się paradygmaty z podaniem transkrypcji. Na uwagę zasługuje także indeks przedmiotowy (s. 118-123). Niezwykle cenną jest także wybrana bibliografia z zakresu syrologii, zestawiona przez jednego z najbardziej znanych syrologów świata – Sebastiana Brocka z Oxfordu (s. 124-147). W chrestomatii zestawia T. Muraoka 16 tekstów syryjskich z różnych epok, aby korzystający mogli nabyć wprawy w tłumaczeniu. Pomocą do zrozumienia jej tekstów jest słowniczek syryjsko-angielski (s. 61*-86*).

Jeżeli chodzi o plusey tejże gramatyki, która staje się już obowiązującym podręcznikiem (Uniwersytet w Toronto, Harvard), to należy do nich wykorzystanie współczesnej terminologii językoznawczej. Korzystną okazała się również współpraca z S. Brockiem i zamieszczenie jego bibliografii. Dyskusyjną natomiast jest sprawa stosowania pisma estrangelo zamiast serto, jak to dotychczas było w zwyczaju. Studenci zaczęli czytać teksty napisane w serto, a potem samodzielnie przechodzili do czytania tekstów pisanych w estrangelo i nestoriana. T. Muraoka tłumaczy to niedoskonałością programów komputerowych jakoby trudno było w serto rozróżnić samogłoski od znaków diakrytycznych.

Ks. Jerzy Woźniak CM – Kraków